

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บุคลิกภาพเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในวิชาจิตวิทยา นักจิตวิทยาหลายคนมีความเห็นว่า การศึกษาเรื่องบุคลิกภาพจะทำให้เข้าใจพฤติกรรมของบุคคลได้ วัตถุประสงค์ของการศึกษาบุคลิกภาพคือการสร้างกฎเกี่ยวกับความแตกต่างของบุคคลในสังคมและสถานการณ์ต่าง ๆ ทางสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ไป¹

ทฤษฎีบุคลิกภาพมีหลายทฤษฎีและจำแนกออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ เช่น ทาฟ (Taft, 1960) จำแนกเป็น 5 กลุ่ม คือ Functionalist Social Field Theories, Psychoanalytic Theories, Innate Organismic Self Actualization, Psycho-Social Interaction และ Constitutional Personality Structure² หรือ ฮอลล์ และ ลินดี (Hall and Lindzey, 1957) จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ Humanistic Theory, Behaviorism Theory และ Psychoanalytic Theory³ หรือ ไมเออร์

---

¹ Duane Schultz, Theories of Personality, (Brooks : Cole Publishing, 1976), p.5.

² Calvin S. Hall and Gardner Lindzey, Theories of Personality, 2d ed. (New York: John Wiley & Sons, 1970), p.593.

³ Ibid., p.325.

(Maier.1969) จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ Learning Theory, Cognitive Theory และ Psychoanalytic Theory¹

ในกลุ่มจิตวิเคราะห์นั้น มีนักจิตวิเคราะห์อยู่คนหนึ่งคือ แอดเลอร์ (Adler)² ซึ่งได้เสนอความคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่แตกต่างจากนักทฤษฎีบุคลิกภาพคนอื่น ๆ โดยเน้นพัฒนาการในการปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางสังคมและการเป็นสมาชิกในกลุ่ม หนึ่งในตัวกำหนดบุคลิกภาพที่แอดเลอร์ (Adler) ให้ความสำคัญมาก ได้แก่ ประสบการณ์ทางสังคมของบุคคล และหนึ่งในประสบการณ์ทางสังคมที่แอดเลอร์ (Adler) เห็นว่ามีความสัมพันธ์อย่างมากกับลักษณะบุคลิกภาพ คือลำดับการเกิดของบุคคล ซึ่งจะมีส่วนสร้างเสริมแบบแผนของชีวิต (Style of Life)³ แอดเลอร์ (Adler) ได้กล่าวถึงผู้ที่อยู่ในลำดับการเกิดที่ต่างกันไป 3 ลำดับ คือ ลูกคนโต ลูกคนกลาง และลูกคนสุดท้อง ว่ามีลักษณะทางบุคลิกภาพแตกต่างกัน กล่าวคือ ลูกคนโตมักจะได้รับความรักและความเอาใจใส่จากพ่อแม่อย่างเต็มที่ เพราะเป็นลูกคนเดียวและคนแรกของครอบครัว ซึ่งพ่อแม่มีเวลาเอาใจใส่มาก แต่เมื่อพ่อแม่มีลูกคนใหม่ ความสัมพันธ์ระหว่างลูกคนโตกับพ่อแม่จะเปลี่ยนไปเป็นสภาพที่แอดเลอร์ (Adler) เรียก ลูกคนโตว่า "ถูกลดบัลลังก์" (Dethroned) กล่าวคือ พ่อแม่จะหันไปสนใจลูกคนใหม่ เพราะลูกคนใหม่ยังเล็กอยู่ ต้องการความเอาใจใส่จากพ่อแม่มาก และอาจจะเนื่องมาจากเวลาที่พ่อแม่เคยมีให้กับลูกคนโตของแบ่งไปให้ลูกคนเล็ก ความคิดเช่นนี้ ฟรอยด์ (Freud) เรียกว่า "Sibling Rivalry" ซึ่งหมายถึงสภาพที่ลูกคนโตอิจฉาน้อง ประสบการณ์เช่นนี้ แอดเลอร์

¹Herry W. Maier, Three Theories of Child Development, (New York : Harper & Row Publishers, 1969), p.1.

²ในตำราบางเล่ม จัดแอดเลอร์ (Adler) อยู่ในกลุ่ม Psychosocial เพราะในระยะหลัง ๆ ความคิดของแอดเลอร์ (Adler) แตกต่างไปจากของฟรอยด์ (Freud) มากจนไม่สามารถจัดเป็นพวกเดียวกันได้.

³Alfred Adler, cited by Duane Schultz in Theories of Personality, p.59.

(Adler) กล่าวว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก คือ ทำให้ลูกคนโตมีลักษณะคือกิน ทำลายสิ่งของ ไม่ยอมกินอาหารหรือนอนตามเวลา พ่อแม่ส่วนมากมักจะไม่เข้าใจพฤติกรรมนี้และลงโทษเด็ก ซึ่งจะมีผลต่อพัฒนาการทางจิตใจของเด็ก คือทำให้ลูกคนโตเกลียดคนองมากขึ้น เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ก็มักจะมีลักษณะชอบครุ่นคิดถึงเหตุการณ์ในอดีตและไม่ไวใจอนาคต การไ้รับมอบหมายงานบางอย่างจากครอบครัว เช่น การดูแลน้อง การดูแลบ้าน จะทำให้ลูกคนโตพัฒนาความรู้สึกมีกชอบ ความเป็นผู้นำ และแสดงอำนาจเหนือน้อง แอ็คเลอร์ (Adler) วิเคราะห์ว่าผู้ที่ เป็นลูกคนโตมักจะเป็นนักจ้ครองการที่ดี มีความสามารถสูง มีความยุติธรรม แต่ในขณะเดียวกันก็อาจเป็นนักเผด็จการ เป็นนักอนุรักษ์นิยม หรือในบางกรณีที่ลูกคนโตมีประสบการณ์ที่ไม่ดีมา ๆ ก็อาจเป็นอาชญากรหรือโรคประสาทได้

สำหรับลูกคนกลาง แอ็คเลอร์ (Adler) วิเคราะห์ว่าจะไม่มีความรู้สึกของการถูกแย่งบัลลังก์ เพราะลูกคนกลางไม่เคยมีประสบการณ์ของการมีอำนาจหรืออยู่ในตำแหน่งที่เป็นจุดศูนย์กลางของความสนใจ เช่นเดียวกับลูกคนโต และเนื่องจากพ่อแม่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงลูกคนโตมาบ้างแล้ว จะทำให้พ่อแม่เลี้ยงลูกคนกลางได้ดีขึ้น และมีความวิตกกังวลในการเลี้ยงดูน้อยลง จึงทำให้ลูกคนกลางมีพัฒนาการที่เร็วกว่าลูกคนโต หรือเท่า ๆ กับลูกคนโต โดยเฉพาะพัฒนาการทางภาษาและการเคลื่อนไหว เช่น ลูกคนกลางมักเริ่มพูดเมื่ออายุน้อยกว่าลูกคนโต และชอบการแข่งขันเพื่อให้เท่าเทียมกับลูกคนโต แต่การที่พ่อแม่หันไปเอาใจใส่ของคนที่เล็กก็อาจทำให้ลูกคนกลางมีทัศนคติของการยอมแพ ขาดความติริเริ่ม และกลายเป็นคนเกร

ส่วนลูกคนสุดท้อง แอ็คเลอร์ (Adler) วิเคราะห์ว่ามักจะได้รับเอาใจใส่เป็นพิเศษจากสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว เพราะเป็นน้องเล็กที่สุดและอ่อนแอที่สุด ซึ่งการที่รับเอาใจใส่อย่างมากนี้อาจจะทำให้ลูกคนสุดท้องขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ของการความช่วยเหลือและขึ้นอยู่กับผู้อื่นเมื่อโตขึ้น¹

¹ Alfred Adler, cited by Herthá Orgler, in Alfred Adler (New York : The New American Library, 1972), pp.32-38.

นอกจากแอดเลอร์ (Adler) แล้ว ยังมีนักจิตวิทยาคนอื่นโดยเฉพะอย่างยิ่ง นักจิตวิทยาพัฒนาการ เช่น คาแกน (Kagan) ได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับลูกคนที่ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากลูกคนรอง กล่าวคือ ลูกคนที่โตมามีมาตรฐานสูงลอมรอบ โดยการได้รับความคาดหวังและคานิยมจากพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ อยู่ในสถานการณ์ที่ถูกทดลอง เนื่องจากการขาดประสบการณ์ในการเลี้ยงดูของพ่อแม่ และกลายเป็นผู้มีความวิตกกังวลสูง เมื่อพ่อแม่มีลูกคนใหม่ มักเลียนแบบพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ และมีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกผิดต่อความเป็นศัตรูมากกว่าลูกคนรอง ซึ่งความคาดหวังนี้ตั้งอยู่บนข้อตกลงที่ว่า ลูกคนที่โตมักจะอิจฉาเอง แต่ไม่สามารถที่จะให้เหตุผลต่อความรู้สึกที่เป็นศัตรูนี้ได้¹

การที่เด็กอยู่ในลำดับการเกิดที่แตกต่างกันและมีบุคลิกภาพแตกต่างกันนี้ นักจิตวิทยาที่โลกดาวน์นามมาแล้ว สรุปความเห็นว่ามีสาเหตุมาจากความแตกต่างของความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็กแต่ละคน และส่วนใหญ่เป็นผลของความสัมพันธ์ระหว่างเด็กด้วยกันเอง เช่น ระหว่างลูกคนที่โตกับลูกคนอื่น ๆ² ลำดับการเกิดแต่ละลำดับมีความสำคัญในการกำหนดบทบาทของเด็กแต่ละคน คือ ลูกคนที่โตมักจะคิดว่าตนเองมีความสามารถมากกว่าคนอื่น แต่ลูกคนกลางกลับมีความคิดว่าในบางเรื่องเท่านั้นที่ตนเองมีความสามารถมากกว่าคนอื่น และในบางเรื่องก็ยอมรับว่าคนอื่นมีความสามารถมากกว่าตน ส่วนลูกคนสุดท้ายมักจะมีความคิดว่าตนมีความสามารถน้อยกว่าคนอื่นเสมอ การที่เด็กอยู่ในลำดับการเกิดใดลำดับหนึ่งจะทำให้เด็กพัฒนาทัศนคติแบบใดแบบหนึ่งต่อตนเอง ซึ่งจะเป็นผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพในคานความนึกคิดของแต่ละคน ตลอดจนการมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น³

¹ Paul Henry Mussen, John Janeway and Jerome Kagan, Child Development and Personality, 3d ed. (New York : Harper & Row Publishers, 1969), pp.497-499.

² James H. Bossard, The Sociology of Child Development, (New York:Harper & Brothers, 1954), p.108.

³ Lucille R. Forer, Birth Order and Life Roles, (Springfield: Charles C. Thomas, 1969), pp.6-8.

ความคิดที่โกลาหลมาข้างต้นนี้เป็นแนวความคิดทางทฤษฎีซึ่งจำเป็นต้องมีการวัดและทดสอบทฤษฎีทางบุคลิกภาพใดกระตุ้นให้เกิดการวัดและประเมินผลทางบุคลิกภาพอย่างมากมาย ซึ่งการประเมินผลทางบุคลิกภาพนี้จะเป็นเครื่องมือให้จิตแพทย์และนักจิตวิทยาทำความเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลใดแม่นยำยิ่งขึ้น¹ แลนยอน และ กูดสไตน์ (Lanyon and Goodstein, 1971) แบ่งการประเมินบุคลิกภาพออกเป็น 2 กระบวนการ คือ กระบวนการที่ไม่เป็นทางการหรือคิดขึ้นเอง (The Informal or Intuitive Process) เป็นวิธีที่ผู้ประเมินใช้ในการเข้าใจบุคคลตามวิธีการของตนโดยไม่เฉพาะเจาะจงซึ่งอาจต้องใช้เวลานานและอาจได้ข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกต เพราะฉะนั้นจึงขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้ประเมิน และกระบวนการที่เป็นทางการ (The Formal Process) เป็นวิธีที่ผู้ประเมินใช้เครื่องมือมาตรฐานในการเข้าใจบุคคลใดแบบวัดบุคลิกภาพ (Personality Tests) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะของสิ่งเร้า คือ แบบวัดที่เป็นสิ่งเร้าที่มีโครงสร้าง (Structured Stimuli) ซึ่งนิยมใช้กันทั่วไป และแบบวัดที่เป็นสิ่งเร้าที่ไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Stimuli) ซึ่งใช้ในสถาบันทางคลินิก²

แบบวัดบุคลิกภาพอีพีพีเอส (EPPS) มีชื่อเต็มว่า เอ็ดเวิร์ด เพอร์โซแนล พรีเฟอเรนซ์ สเค็ดจูล (Edwards Personal Preference Schedule) เป็นแบบวัดที่มีลักษณะของสิ่งเร้าชัดเจน เป็นลักษณะบังคับให้เลือกตอบ ใช้วัดเหตุผลเชิงทฤษฎี ซึ่งแอลเลน แอล เอ็ดเวิร์ด (Allen L. Edwards, 1959) สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดเตรียมเครื่องมือที่สะดวกและรวดเร็วในการวัดตัวแปรทางบุคลิกภาพ โดยคัดเลือกตัวแปร 15 ตัวจากทฤษฎีความต้องการของเมอร์เรย์ (Murray, 1938) คือ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการยกย่องผู้อื่น ความต้องการเป็นระเบียบ ความต้องการแสดงออก ความต้องการปกครองตนเอง

¹Richard I. Lanyon and Leonard D. Goodstein, Personality Assessment, (New York : John Wiley & Sons, 1971), p.31.

²ibid., p.33.

ความต้องการไม่ตรีสัมพันธ์ ความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น ความต้องการขอความช่วยเหลือ ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความต้องการยอมรับผิด ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น ความต้องการเปลี่ยนแปลง ความต้องการอดทน ความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ และความต้องการก้าวร้าว¹

การศึกษาเรื่องลำดับการเกิดนั้นส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความต้องการนั้นเป็นการศึกษาเพียงด้านเดียวหรือ 2 ด้าน ซึ่งการศึกษามาง เรื่องผู้วิจัยศึกษาเฉพาะด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผลและความต้องการไม่ตรีสัมพันธ์ จากแบบวัดบุคลิกภาพอีฟี่พีเอส เท่านั้น ซึ่งไม่ทำให้ได้เห็นภาพที่แท้จริงของบุคคล จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับลำดับการเกิดและบุคลิกภาพด้านความต้องการทั้ง 15 ประเภทในประเทศไทยดูบ้างว่าจะสอดคล้องหรือแตกต่างไปจากผลการวิจัยที่ศึกษามาแล้ว และเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่จำกัดเรื่องเวลา ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจค้นหาผลงานมหาวิทยาลัยเป็นอันดับแรก ซึ่งข้อค้นพบที่ได้ ผู้วิจัยคาดว่าอาจจะช่วยเสริมผลการวิจัยอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น และกระตุ้นให้มีการวิจัยในเรื่องนี้ต่อไป

✓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของนิสิตที่เป็นลูกคนโต คนกลางและคนสุดท้อง และมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อเปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพระหว่าง

1. นิสิตที่เป็นลูกคนโต คนกลาง และคนสุดท้อง
2. นิสิตเพศชายและหญิง

ทั้งนี้โดยพิจารณาจากแบบวัดบุคลิกภาพอีฟี่พีเอส

¹ Allen L. Edwards, Manual Edwards Personal Preference Schedule, (New York : The Psychology Corporation, 1959), p.5.

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เมอร์เรย์ (Murray, 1938) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการ โดยให้ความสำคัญกับความต้องการ (Need) ว่าสามารถใช้อธิบายแรงจูงใจและทิศทางของพฤติกรรม กล่าวคือ ความต้องการเป็นตัวทำให้เกิดพฤติกรรมในทิศทางที่สนองความต้องการ (The Need activated behavior in the proper direction to satisfy it) สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาความต้องการคือ สภาพแวดล้อมและเหตุการณ์ ในวัยเด็กและเมอร์เรย์ (Murray, 1938) แบ่งความต้องการออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ความต้องการขั้นปฐมภูมิหรือความต้องการทางกาย (Primary or Viscerogenic Needs) ได้แก่
  - 1.1 ความต้องการอากาศหายใจ (n Inspiration)
  - 1.2 ความต้องการน้ำ (n Water)
  - 1.3 ความต้องการอาหาร (n Food)
  - 1.4 ความต้องการได้รับการสัมผัส (n Sentience)
  - 1.5 ความต้องการทางเพศ (n Sex)
  - 1.6 ความต้องการอาหารนม (n Lactation)
  - 1.7 ความต้องการหายใจออก (n Expiration)
  - 1.8 ความต้องการขับถ่าย (n Urination)
  - 1.9 ความต้องการหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นพิษ (n Noxavoidance)
  - 1.10 ความต้องการหลีกเลี่ยงความร้อน (n Heatavoidance)
  - 1.11 ความต้องการหลีกเลี่ยงความเย็น (n Coldavoidance)
  - 1.12 ความต้องการหลีกเลี่ยงอันตรายทางร่างกาย (n Harmavoidance)
2. ความต้องการขั้นทุติยภูมิหรือความต้องการทางจิตใจ (Secondary or Psychological Needs) เป็นความต้องการที่พัฒนาขึ้นหลังจากความต้องการปฐมภูมิ เกี่ยวข้องกับความพอใจทางค่านิยมและอารมณ์ มี 28 ชนิดคือ

ก. ความต้องการที่เกี่ยวกับสิ่งที่ไม่มีชีวิต ได้แก่

1. ความต้องการอยากได้ (n Acquisition) หมายถึง ความต้องการครอบครองทรัพย์สินสมบัติ ความต้องการหิบนวดยหรือขโมยของ ความต้องการครองหรือเลี้ยง โชค ความต้องการทำงานเพื่อเงินหรือสินค้า
2. ความต้องการเก็บรักษา (n Conservance) หมายถึง ความต้องการรวบรวมซ่อมแซม ทำความสะอาด รักษาสิ่งของและป้องกันไม่ให้เกิดการเสียหาย
3. ความต้องการเป็นระเบียบ (n Order) หมายถึง ความต้องการจัดเตรียมสิ่งของให้เป็นระบบ สะอาดและเรียบร้อย
4. ความต้องการสงวนสิ่งของ (n Retention) หมายถึง ความต้องการเก็บรักษาส่งของปฏิเสธที่จะให้ผู้อื่นหรือให้ผู้อื่นขอยืม ความต้องการเก็บสะสม ความต้องการประหยัด
5. ความต้องการประดิษฐ์และก่อสร้าง (n Construction)
- ข. ความต้องการที่แสดงถึงความทะเยอทะยาน มีอำนาจ ปรารถนาความสำเร็จและความมีชื่อเสียง ได้แก่
6. ความต้องการเหนือผู้อื่น (n Superiority)
7. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (n Achievement) หมายถึง ความต้องการเอาชนะอุปสรรค ความต้องการแสดงอำนาจ ความต้องการทำงานยากให้สำเร็จโดยเร็วเท่าที่จะทำได้
8. ความต้องการได้รับการรับรอง (n Recognition) หมายถึง ความต้องการได้รับคำสรรเสริญและรับรอง ความต้องการได้รับการนับถือ ความต้องการโอ้อวดและแสดงความสำเร็จของคน ความต้องการเกียรติยศและสถานภาพทางสังคมชั้นสูง
9. ความต้องการแสดงออก (n Exhibition) หมายถึง ความต้องการดึงดูดความสนใจของบุคคลอื่น ความต้องการแสดงความดีเด่น ขมขื่น ทกใจ

10. ความต้องการที่ไม่ถูกฝ่าฝืนสิทธิของตน (n Invidacy) หมายถึง ความต้องการที่จะป้องกันมิให้เสื่อมเสียการนับถือตัวเอง ความต้องการรักษาชื่อเสียงจากการถูกวิพากษ์วิจารณ์
11. ความต้องการหลีกเลี่ยงไม่คอย (n Infavoidance) หมายถึง ความต้องการหลีกเลี่ยงความล้มเหลว ความน่าละอาย ความต่ำต้อย การถูกเยาะเย้ย
12. ความต้องการป้องกันตนเอง (n Defendance) หมายถึง ความต้องการป้องกันตนเองจากการถูกตำหนิหรือการถูกดูถูก
13. ความต้องการโต้ตอบ (n Counteraction) หมายถึง ความต้องการเอาชนะความพ่ายแพ้โดยการต่อสู้ ตอบโต้
- ก. ความต้องการทำในสิ่งที่เกี่ยวกับอำนาจของตน การต่อต้านหรือการยอมแพ้ โดดแยก
14. ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (n Dominance) หมายถึง ความต้องการมีอิทธิพลหรือควบคุมผู้อื่น ความต้องการชักจูง ห้าม เเค่จกการ แนะนำและบงการผู้อื่น ห้ามปรามและจัดระบบพฤติกรรมของคน
15. ความต้องการยกย่องผู้อื่น (n Deference) หมายถึง ความต้องการยกย่องและทำตามผู้อื่น ความต้องการทำงานร่วมกับผู้นำ
16. ความต้องการเลียนแบบ (n Similance) หมายถึง ความต้องการเลียนแบบหรือทำให้ใกล้เคียงกับคนอื่น
17. ความต้องการปกครองตนเอง (n Autonomy) หมายถึง ความต้องการต่อต้านอิทธิพล ไม่เกรงกลัวอำนาจ แสวงหาอิสระภาพ ค้นคว้าเพื่อความเข้าใจของตัวเอง
18. ความต้องการทำในสิ่งที่ตรงกันข้าม (n Contrarience) หมายถึง ความต้องการทำในสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่น ความต้องการเป็นเอกภาพ ไม่ยึดถือ

คามระเบียบแบบแผน

19. ความต้องการก้าวร้าวผู้อื่น (n Aggression) หมายถึง ความต้องการจู่โจมทำร้าย คุกคาม ทำอันตราย คำหยาบ โกรธผู้อื่น

20. ความต้องการยอมรับผิด (n Abasement) หมายถึง ความต้องการยอมแพ้ ยอมรับโทษ ความต้องการขอโทษ และสารภาพผิด

21. ความต้องการหลีกเลี่ยงการถูกตำหนิ (n Blameavoidance) หมายถึงความต้องการหลีกเลี่ยงการถูกตำหนิหรือถูกลงโทษ มีความต้องการทำดีและเคารพกฎหมาย

ง. ความต้องการเป็นมิตรกับผู้อื่น ได้แก่

22. ความต้องการไม่ตรีสัมพันธ์ (n Affiliation) หมายถึง ความต้องการสร้างมิตรภาพและสมาคมกับผู้อื่น อยู่กับผู้อื่น

23. ความต้องการไม่ยอมรับ (n Rejection) หมายถึง ความต้องการปฏิเสธ ไม่รับรู้ ถัดกัน

24. ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น (n Nurturance) หมายถึง ความต้องการช่วยเหลือหรือปกป้องผู้อื่น แสดงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

25. ความต้องการขอความช่วยเหลือผู้อื่น (n Succorance) หมายถึง ความต้องการขอความช่วยเหลือ การปกป้องหรือความเห็นอกเห็นใจ ขอความกรุณาและขึ้นอยู่กัผู้อื่น

26. ความต้องการสนุกสนาน (n Play) หมายถึงความต้องการพักผ่อน สนุกสนาน หัวเราะ เล่าเรื่องตลก หลีกหนีจากภาวะที่ทำให้เกิดความกังวล

จ. ความต้องการที่จะถามและความต้องการที่จะบอกกล่าว ได้แก่

27. ความต้องการหาความรู้ (n Cognizance) หมายถึง ความต้องการสำรวจถามคำถาม สนองความอยากรู้อยากเห็น อ่านและแสวงหาความรู้

28. ความต้องการที่จะชี้แจงและสาธิตให้ความรู้ (An Exposition) หมายถึง ความต้องการแสดงข้อเท็จจริง ให้ข่าวสาร อธิบาย แปลความหมายและบรรยาย¹

ซึ่งแนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการประเภทที่ 2 นี้ แอลเลน แอล เอ็ดเวิร์ด (Allen L. Edward, 1959) ได้นำมาสร้างแบบวัดบุคลิกภาพ โดยให้ชื่อว่า เอ็ดเวิร์ด เพอร์โซเนล พรีเฟอเรนซ์ สเคดูล (Edwards Personal Preference Schedule)² ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบวัดนี้เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความต้องการของนิสิตชายหญิงที่อยู่ในลำดับการเกิดต่างกัน

สำหรับการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลำดับการเกิดว่ามีผลกระทบต่อพฤติกรรมในค่านต่าง ๆ ได้มีผู้ศึกษาเป็นจำนวนมาก เช่น

✓ 1. ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก (The Relationship between Parents and Children) เซียร์ แมคโคบาย และ เลวิน (R.R. Sears, E.E. Maccoby and H. Levin, 1957) ได้วิเคราะห์แบบแผนการเลี้ยงดูเด็กของพ่อแม่ของเด็กอเมริกันที่เข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลแอคเมียงนิวยอร์ก จากการศึกษาแม่ของเด็กพบว่า พ่อแม่มีความสนใจและเอาใจใส่ลูกคนเดียวมัก แต่เป็นการเอาใจใส่ที่ เข้มงวดกวดขันมากกว่าการตามใจ ส่วนลูกคนโตนั้นพ่อแม่ไม่ค่อยสนใจหรือปล่อยให้ลูกคนโตทำตามใจที่ตนคาดหวังและอนุญาตให้ลูกคนโตแสดงความก้าวร้าวกับน้องได้ สิ่งที่สำคัญคือ พ่อแม่จะมีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูลูกคนโตมากกว่าลูกคนอื่น ๆ สำหรับลูกคนรองพ่อแม่ก็จะเลี้ยงดูอย่างไม่เข้มงวดนัก ส่วนลูกคนสุดท้ายของแม่ก็เป็นผู้เลี้ยงดูมากที่สุด ซึ่งเป็นลักษณะที่

¹ Henry A. Murray, Explorations in Personality, (USA:Oxford University, 1938), pp.76-83.

² Allen L. Edwards, Manual Edwards Personal Preference Schedule, p.5.

แตกต่างจากการเลี้ยงดูลูกคนอื่นอย่างเห็นได้ชัด¹

ส่วนในด้านการรับรู้ของเด็กเกี่ยวกับพ่อแม่ในด้านความรัก ความมีอำนาจ และการปรับตัวทางบุคลิกภาพ คอเซลโล (Philip Corsello, 1973) ได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กชั้นประถมปีที่ 4 (เกรด 4) โฟศชาย 96 คน และหญิง 105 คน ที่เป็นลูกคนโต คนที่สอง และคนที่สาม ซึ่งเป็นครอบครัวคนผิวขาวจากโรงเรียนชั้นประถม 2 โรงเรียนในเมืองบรูคลิน เครื่องมือที่ใช้คือ The Parental Authority - Love Statement Test และ Self - Report Personality Inventory การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนและทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยวิธีนิวแมน-คูลส์ - ผลการวิจัยพบว่า ลูกคนโตที่เป็นชายรับรู้อำนาจของพ่อแม่และปรับตัวได้ดีกว่าลูกคนที่สองและคนที่สาม²

2. ความแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (Achievement Motivation and Academic Attainment) แฟร์ลี (Frank H. Farley, 1967) ได้ศึกษาดำรงการเกิด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเพศชาย จำนวน 49 คน ซึ่งเป็นลูกคนโต 25 คน และลูกคนอื่น ๆ 24 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดบุคลิกภาพซีพีพีเอสตามความถี่ของการสัมฤทธิ์ผล และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย (G.P.A.) ของนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การทดสอบค่าที (t-Test) ผลปรากฏว่า ลูกคนโตและลูกคนอื่น ๆ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสัมฤทธิ์ผล

¹R.R. Sears, E.E.Maccoby and H. Levin, Pattern of Child Rearing, (Evanston : Row Peterson, 1957), pp.407-419.

²Philip Corsello, "Birth Order and Children's Perceptions of Love, Authority and Personality Adjustment," Dissertation Abstracts International 34 (December 1973) : 3132-A.

ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ¹ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรากฏณ์ ชูตั้งกร ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางสังคม ซึ่งประกอบด้วยลำดับการเกิด ช่วงดีทางของบุตร ลักษณะของครอบครัว และชั้นทางสังคม กับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 อ.ชัยบุรี จ.ปทุมธานี ปีการศึกษา 2520 จำนวน 150 คน วิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บางส่วน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบทางสังคม ลำดับการเกิด ช่วงดีทางของบุตร ลักษณะของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลรวมและสัมฤทธิ์ผลรายวิชาของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ² แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ อคัม และ ฟิลิปส์ (Russell L. Adams and Beeman N. Phillips, 1972) ที่ศึกษาความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็กที่มีลำดับการเกิดต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากโรงเรียนที่เป็นตัวแทนของประชากรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมและเชื้อชาติต่างกัน คือ แองโกลชั้นกลาง แองโกลชั้นต่ำ เม็กซิโกชั้นต่ำและผิวดำชั้นต่ำ ซึ่งเป็นลูกคนโต 135 คน และลูกคนอื่น ๆ 235 คน แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์คือ The School-Motivational Scale ซึ่งสังเกตโดยครูประจำชั้น 8 ด้าน เช่น ความตั้งใจทำงานและควมสนใจบทเรียน เครื่องมือที่ใช้วัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน คือ The California Test of Mental Maturity (CTMM) ด้านการใช้ถ้อยคำและ

¹Frank H. Farley, "Birth Order, Achievement Motivation and Academic Attainment," British Journal of Educational Psychology 37 (June 1967) : 256.

²ปรากฏณ์ ชูตั้งกร, "ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางสังคมกับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520)

ไม่ใช้ถ้อยคำ The Metropolitan Achievement Test (MAT) ด้านการวัดถ้อยคำและ
ไม่ใช้ถ้อยคำ และคะแนนเฉลี่ย (GPA) ของนักเรียน การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยการใช้การ
วิเคราะห์ความแปรปรวน ผลปรากฏว่าคุณคนโตมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสัมฤทธิ์ผลทาง
การเรียนสูงกว่าลูกคนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01¹

✓3. ในด้านการทำตามคนอื่น (Conformity) คาร์ริแกน และ จูเลียน
(William C. Carrigan and James W. Julian, 1966) ได้ทดลองกับเด็ก
ชั้นประถมปีที่ 6 (เกรด 6) 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง เป็นกลุ่มที่บอกให้ทราบถึงความนิยมของ
คนอื่นและกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ไม่บอกอะไรเลย ก่อนการทดลองผู้ทดลองได้กระตุ้นให้เด็ก
เกิดความตึงเครียดโดยการเพื่อน โดยให้ตอบคำถามในสังคมมีมติ วิธีการทดลองคือ ผู้ทดลองอ่าน
นิทานหลายเรื่องให้เด็กฟังแล้วให้เด็กตอบว่าชอบเรื่องใดมากที่สุด โดยบอกกับเด็กกลุ่ม
ที่หนึ่งว่า มีเรื่องใดบ้างที่เด็กห้องอื่นชอบมาก ผลการทดลองพบว่าลูกคนเดียวและลูกคนโต
ทำตามคนอื่นมากกว่าลูกคนอื่น ๆ โดยเฉพาะลูกคนโตที่เป็นผู้ชายทำตามคนอื่นมากกว่าลูก
คนโตที่เป็นผู้หญิง² ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ แซมสัน และ แฮนคอก (Edward
E. Sampson and Francena T. Hancock, 1967) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ลำดับการเกิด บุคลิกภาพและการทำตามกับกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (เกรด 11)
จำนวน 251 คน อายุเฉลี่ย 16.2 ปี จากครอบครัวที่มีพี่น้อง 2 คน ซึ่งมีอายุเฉลี่ย
ระหว่างลูกคนโตและคนที่สอง 2.7 ปี ตัวแปรคือ ลำดับการเกิด เพศของกลุ่มตัวอย่าง
และเพศของพี่น้อง โดยให้กลุ่มตัวอย่างประมาณจำนวนวงกลม และความสูงของสามเหลี่ยม

¹Russell L. Adams and Beeman N. Phillip, "Motivational and Achievement Differences among Children of Various Ordinal Birth Position," Child Development 43 (March 1972) : 155-164.

²William C. Carrigan and James W. Julian, "Sex and Birth Order Difference in Conformity as a Function of Need Affiliation Arousal," Journal of Personality and Social Psychology 3 (April 1966) : 140 - 144.

คานเท่าที่ผู้ทดลองยกให้ดู โดยทำการทดลอง 2 ครั้ง ในครั้งที่สองผู้ทดลองจะบอก คำตอบของกลุ่มที่ทำการทดสอบครั้งแรก (Pre-Test) ว่ามีวงกลม 53 วง และความสูง ของสามเหลี่ยมคือ 18 นิ้ว การวัดการทำความเข้าใจการเปลี่ยนคำตอบจากครั้งแรกเป็นครั้งที่ สอง ผลการทดลองพบว่า ลูกคนโตเพศชายทำตามคนอื่นมากกว่าลูกคนที่สองอย่างมีนัย สำคัญที่ระดับ .01¹

4. ความต้องการในตรีสัมพันธ์ (Need Affiliation) แซมสัน และแชนคอก (Edward E. Sampson and Francena T. Hancock, 1967) ได้ให้ กลุ่มตัวอย่างซึ่งกลาวแล้วข้างต้นทำแบบวัดบุคลิกภาพอีพีพีเอส คานความต้องการในตรี สัมพันธ์ จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนปรากฏว่า ลูกคนโตและลูกคนอื่น ๆ มีความ ต้องการในตรีสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน² แต่เมื่อ คอร์โนลดิ และแฟทโทรี (Cesare Cornoldi and Lucia Cornoldi Fattori, 1976) ได้ศึกษาเฉพาะลูกคนโต โดยศึกษาช่วงทางของอายุระหว่างลูกคนโตและคนที่สองและความต้องการพึ่งพผู้อื่น (Symbiotic Dependence) ซึ่งพิจารณาจากความต้องการในตรีสัมพันธ์ (Need Affiliation) และความต้องการขอความช่วยเหลือ (Need Succorance) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 5 ในเมือง พาโควา ประเทศ อิตาลี จำนวน 64 คน ชาย 22 คน หญิง 44 คน อายุ 17-19 ปี โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่าง เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 32 คน หญิง 21 คน และชาย 11 คน ซึ่งเป็นกลุ่มลูกคนโตที่มี ช่วงอายุทางน้อย คือ อายุระหว่างลูกคนโตและน้องน้อยกว่า 34 เดือน และกลุ่มลูกคนโต ที่มีช่วงอายุทางมาก คือ อายุระหว่างลูกคนโตและน้องมากกว่า 38 เดือนขึ้นไป และให้ กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดบุคลิกภาพอีพีพีเอสฉบับปรับปรุงเป็นภาษาอิตาลี และให้แม่ของกลุ่ม ตัวอย่างตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับชีวิตในช่วง 2-3 ปี แรกของเด็กและการเกิดของน้อง

002618

¹Edward E. Sampson and Francena T. Hancock, "An Examination of the Relationship Between Ordinal Position, Personality, and Conformity," Journal of Personality and Social Psychology 5 (April 1967) : 398-407.

²Ibid.

ผลการวิจัยพบว่า ลูกคนโตที่มีช่วงอายุห่างน้อยมีความต้องการไมตรีสัมพันธ์และความต้องการขอความช่วยเหลือสูงกว่าลูกคนโตที่มีช่วงอายุห่างมากอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนอกจากนี้ยังพบว่า ลูกคนโตที่มีช่วงอายุห่างน้อยมีความต้องการความช่วยเหลือสูงกว่าลูกคนโตที่มีช่วงอายุห่างมากอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01¹

ในด้านความต้องการความช่วยเหลือและการยอมรับจากผู้ใหญ่; แมคเกอร์ค และเลวิส (Harry McGurk and Michael Lewis, 1972) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็ก จำนวน 62 คน อายุ 44 เดือน เป็นลูกคนโต 14 คน คนที่สอง 10 คน และคนที่สาม 28 คน เพศชาย 24 คน และหญิง 28 คน โดยใช้วิธีการสังเกตกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนอนุบาลทั้งหมด 10 ครั้ง ๆ ละ $2\frac{1}{2}$ ชั่วโมง แล้วให้คะแนนพฤติกรรมทางสังคม 14 อย่าง ผลการศึกษาพบว่า ลูกคนที่สองต้องการความช่วยเหลือและการยอมรับจากผู้ใหญ่มากกว่าลูกคนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และนอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า เด็กผู้ชายก้าวร้าวต่อเพื่อน และผู้ใหญ่มากกว่าเด็กผู้หญิง แต่ในทางตรงกันข้าม เด็กผู้หญิงต้องการความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่และเชื่อฟังคำสั่งผู้ใหญ่มากกว่าเด็กผู้ชาย²

5. ในด้านความเป็นที่นิยมในกลุ่มเพื่อน (Peer Popularity) มิลเลอร์ และมารูยามา (Norman Miller and Geoffrey Maruyama, 1976) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่าง 1750 คน ตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแคลิฟอร์เนีย ตัวแปรคือ

¹Cesare Cornoldi and Lucia Cornoldi Fattori, "Age Spacing in Firstborns and Symbiotic Dependence," Journal of Personality and Social Development 33 (April, 1976) : 431-434.

²Harry McGurk and Michael Lewis, "Birth Order : A Phenomenon in Search of an Explanation," Developmental Psychology 7 (November 1972) : 366.

เชื้อชาติ มีผิวดำ เม็กซิกัน-อเมริกัน และผิวขาว ลำดับการเกิดคือลูกคนโต คนกลาง และคนสุดท้อง เพศคือ ชายและหญิง วิธีการศึกษาโดยการใช้สังคมมิติในสถานการณ์การเลือกเพื่อนที่จะนั่งด้วย เพื่อนเล่น และเพื่อนร่วมงาน และการให้คะแนนของครูในค่านักหะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 9 ค่าน เช่น เก็บตัว-แสดงตัว ขึ้นอยู่กับผู้อื่น-เป็นตัวของตัวเอง การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 องค์ประกอบ (Three Factor Analysis of Variance) ผลการศึกษาพบว่า ลูกคนกลางและลูกคนสุดท้องได้รับเลือกเป็นเพื่อนเล่นและเพื่อนที่จะนั่งด้วยมากกว่าลูกคนโต ลูกคนสุดท้องได้รับเลือกมากที่สุด รองลงมาคือ ลูกคนกลาง ส่วนลูกคนโตได้รับเลือกน้อยที่สุด และในค่านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลก็พบว่า ลูกคนกลางและลูกคนสุดท้องมีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลดีกว่าลูกคนโต¹

ส่วนในค่านอื่น ๆ เช่น ความวิตกกังวลและความต้องการปกครองตนเอง แซมสัน และแฮนคอก (Edward E. Sampson and Francena T. Hancock, 1967) ได้ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความวิตกกังวลคือ Mandler-Sarason Test Anxiety Scale และแบบวัดบุคลิกภาพซีพีทีไอส์ค่านความต้องการปกครองตนเอง ผลการศึกษาพบว่า ลูกคนที่สองมีความวิตกกังวลสูงกว่าลูกคนโตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .10 แต่ในทางตรงกันข้ามลูกคนโตมีความต้องการปกครองตนเองสูงกว่าลูกคนที่สอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001²

¹Norman Miller and Geoffery Maruyama, "Ordinal Position and Peer Popularity," Journal of Personality and Social Psychology 33 (February 1976) : 123-131.

²Edward E. Sampson and Francena T. Hancock, "An Examination of the Relationship Between Ordinal Position, Personality, and Conformity," : 398 - 407.

จากการวิจัยข้างต้นซึ่งพบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของลูกคนโตและลูกคนอื่น ๆ จึงทำให้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า

1. นิสิตที่เป็นลูกคนโต คนกลาง และคนสุดท้องมีลักษณะบุคลิกภาพด้านความ
ต้องการแตกต่างกัน

2. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีลักษณะบุคลิกภาพด้านความ
ต้องการแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. จะทำให้ทราบถึงลักษณะบุคลิกภาพของนิสิตที่เป็นลูกคนโต คนกลาง และ
คนสุดท้อง

2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศในเรื่องบุคลิกภาพด้านความ
ต้องการของเมอร์เรย์

3. เพื่อค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดที่มีผลต่อบุคลิกภาพความ
ทฤษฎีจิตวิเคราะห์

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะนิสิตชายหญิงชั้นปีที่ 1 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2521 ที่เป็นลูกคนโต คนกลาง และคนสุดท้อง จากครอบครัวที่มีจำนวน
พี่น้องซึ่งมีผู้วิเศษอยู่ 3-5 คน ในคณะต่าง ๆ ทั้ง 14 คณะ ดังนี้

1.1 คณะครุศาสตร์

1.2 คณะนิเทศศาสตร์

1.3 คณะนิติศาสตร์

1.4 คณะวิทยาศาสตร์

1.5 คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

- 1.6 คณะเศรษฐศาสตร์
- 1.7 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 1.8 คณะวิศวกรรมศาสตร์
- 1.9 คณะอักษรศาสตร์
- 1.10 คณะเภสัชศาสตร์
- 1.11 คณะแพทยศาสตร์
- 1.12 คณะทันตแพทยศาสตร์
- 1.13 คณะสัตวแพทยศาสตร์
- 1.14 คณะรัฐศาสตร์

2. วัดเฉพาะบุคลิกภาพและความต้องการ (Personality Needs)

สืบหาประเภท คือ

- 2.1 ความต้องการสัมฤทธิ์ผล
- 2.2 ความต้องการยกย่องผู้อื่น
- 2.3 ความต้องการมีระเบียบ
- 2.4 ความต้องการแสดงออก
- 2.5 ความต้องการปกครองตนเอง
- 2.6 ความต้องการไมตรีสัมพันธ์
- 2.7 ความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น
- 2.8 ความต้องการขอความช่วยเหลือ
- 2.9 ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น
- 2.10 ความต้องการยอมรับนับถือ
- 2.11 ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น
- 2.12 ความต้องการเปลี่ยนแปลง
- 2.13 ความต้องการอดทน

2.14 ความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ

2.15 ความต้องการก้าวร้าวผู้อื่น

คำจำกัดความ

<u>ลำดับการเกิด</u>	หมายถึง	ตำแหน่งที่ต่อเนื่องของบุคคลระหว่างพี่น้องในครอบครัวเดียวกัน
ลูกคนโต	หมายถึง	บุตรคนแรกของครอบครัว
ลูกคนกลาง	หมายถึง	บุตรที่เป็นสมาชิกในอันดับที่กึ่งกลางของครอบครัว ในกรณีที่จำนวนบุตรในครอบครัวเป็น 4 คน จะหมายถึงบุตรคนที่ 2 และที่ 3
ลูกคนสุดท้าย	หมายถึง	บุตรคนสุดท้ายของครอบครัว
<u>บุคลิกภาพ</u>	หมายถึง	ลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมของบุคคล เป็นคุณลักษณะด้านจิตใจประกอบด้วยความต้องการสืบหาประเภทซึ่งวัดจากแบบวัดบุคลิกภาพซีพีพีเอส คิงส์

1. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (n Achievement) ใช้ตัวย่อว่า ach หมายถึง ความต้องการทำอะไรให้ดีที่สุด ต้องการความสำเร็จ ต้องการงานให้สำเร็จโดยใช้ทักษะและความพยายาม ต้องการเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ที่ได้รับการยอมรับนับถือ ต้องการทำงานชิ้นสำคัญให้สำเร็จหรือทำงานชิ้นยาก ๆ ได้เป็นอย่างดี ต้องการแก้ไข ปัญหาที่ยุ่งยาก ต้องการทำอะไรให้ดีกว่าคนอื่น ต้องการเขียนนวนิยายหรือบทละครที่ยิ่งใหญ่

2. ความต้องการยกย่องผู้อื่น (n Deference) ใช้ตัวย่อว่า def หมายถึง ความต้องการรับคำแนะนำจากคนอื่น อยากรู้ว่าผู้อื่นคิดอย่างไร ต้องการหา

ความค้ำจุนและความคาดหวังของผู้อื่น ต้องการสรรเสริญผู้อื่น ต้องการบอกผู้อื่นว่า
 - เขาทำงานได้ดี ยอมรับความเป็นผู้นำของผู้อื่น ชอบอ่านเกี่ยวกับชีวประวัติของบุคคล
 สำคัญ ชอบทำตามประเพณีนิยมและหลีกเลี่ยงการกระทำที่ไม่เป็นแบบแผน ยอมรับผู้อื่น
 เป็นผู้ตัดสินใจแทน

3. ความต้องการเป็นระเบียบ (n Order) ใช้อักษรย่อว่า ord
 หมายถึง ความต้องการทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย ชอบวางแผนก่อนลงมือทำอะไรต่างๆ
 ชอบจัดสิ่งของ เป็นระบบระเบียบ ชอบเก็บรักษาของให้เรียบร้อยและมีระเบียบ ชอบ
 วางแผนการเดินทางไว้ล่วงหน้า ชอบรวบรวมรายละเอียดของงานที่ทำ ชอบเก็บจด
 หมายและแฟ้มคานาระบบใดระบบหนึ่ง ชอบรับประทานอาหารตามเวลา ชอบจัดเตรียม
 สิ่งของเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างราบรื่น โดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลง

4. ความต้องการแสดงออก (n Exhibition) ใช้อักษรย่อว่า exh
 หมายถึง ความต้องการพுகจาหลักแหลม ชอบเล่าเรื่องตลกและเรื่องที่น่าสนใจ ชอบเล่า
 เรื่องการผจญภัยและประสบการณ์ของตน อยากให้ผู้อื่นสังเกตและถกเถียงรูปร่างหน้าตา
 ของตน ชอบพูดเพื่อดูว่าจะมีผลอย่างไรกับผู้อื่น ชอบพูดถึงความสำเร็จของตนเอง
 ชอบเป็นจุดสนใจ ชอบใช้คำพูดที่ผู้อื่นไม่ค่อยเข้าใจความหมาย ชอบถามคำถามที่ผู้อื่น
 ตอบไม่ได้

5. ความต้องการปกครองตนเอง (n Autonomy) ใช้อักษรย่อว่า aut
 หมายถึง ความต้องการไปไหนมาไหนได้ตามความพอใจ ต้องการพูดไปอย่างที่คิด
 ต้องการตัดสินใจด้วยตนเอง ชอบอิสระที่จะกระทำการที่ตนต้องการ ชอบทำสิ่งที่ไม่ตรง
 กับประเพณีนิยม ชอบหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ผู้อื่นอยากให้เราทำตาม ชอบกระทำการใดโดย
 ไม่คำนึงว่าผู้อื่นจะคิดอย่างไร ชอบวิจารณ์บุคคลที่มีอำนาจ ชอบหลีกเลี่ยงการรับผิดชอบ
 และขงผูกมัด

6. ความต้องการไม่ตรีสัมพันธ์ (n Affiliation) ใช้อักษรย่อว่า aff
 หมายถึง ความต้องการเชื่อมสัมพันธ์กับผู้อื่น ชอบรวมอยู่ในกลุ่มที่มีบรรยากาศเป็นมิตร

ชอบทำสิ่งต่าง ๆ ให้เพื่อน ๆ ชอบสร้างมิตรภาพใหม่ ๆ ชอบมีเพื่อนใหม่ที่สุกเถาที่
จะมากได้ ชอบแบ่งปันสิ่งของกับเพื่อน ๆ ชอบทำงานกับเพื่อนมากกว่าทำงานตามลำพัง
ชอบสร้างความปลอดภัยที่แน่นหนา ชอบเขียนจดหมายถึงเพื่อน ๆ

7. ความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น (n Intraception) ใช้อักษรย่อว่า int หมายถึง ความต้องการวิเคราะห์แรงจูงใจและความรู้สึกของตนเอง ต้องการ
การสังเกตคนอื่น ต้องการเข้าใจว่าผู้อื่นรู้สึกอย่างไรเมื่อพบกับปัญหา ชอบเอาใจเขา
มาใส่ใจเรา มักคิดถึงผู้อื่น โดยคิดว่าทำไมเขาจึงทำอย่างนั้นมากกว่าจะดูแลเพียงสิ่งที่
เขาทำ ชอบวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้อื่น ชอบวิเคราะห์แรงจูงใจของผู้อื่น ชอบทำนาย
ว่าผู้อื่นปฏิบัติอย่างไรในเหตุการณ์หนึ่ง ๆ

8. ความต้องการขอความช่วยเหลือ (n Succorance) ใช้อักษรย่อว่า suc หมายถึง ความต้องการให้ผู้อื่นช่วยเหลือเวลาเดือดร้อน ต้องการให้ผู้อื่นให้กำลังใจ
ใจตน ต้องการให้ผู้อื่นแสดงความเมตตากรุณาต่อตน ต้องการให้ผู้อื่นเห็นใจและเข้าใจ
ตนเมื่อคนประสบปัญหา ต้องการได้รับความรักจากผู้อื่นอย่างมาก ต้องการให้ผู้อื่นทำ
อะไรให้ด้วยความเต็มใจ ต้องการให้ผู้อื่นช่วยเหลือเมื่อเวลามีปัญหา ต้องการให้ผู้อื่น
เอาใจ เมื่อเวลาตนป่วย อยากให้ผู้อื่นดูแลเมื่อกันได้รับอันตราย

9. ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (n Dominance) ใช้อักษรย่อว่า dom หมายถึง ความต้องการโต้แย้งความคิดเห็นของผู้อื่น ต้องการเป็นผู้นำกลุ่ม อยาก
ให้ผู้อื่นนับถือตนเป็นหัวหน้า อยากได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งให้เป็นประธานของคณะ
กรรมการต่าง ๆ ชอบคัดสินใจให้กลุ่ม อยากได้รับเชิญให้เป็นผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อถก
เถียงของผู้อื่น ต้องการมีอิทธิพลชักจูงให้ผู้อื่น ทำความสิ่งที่ตนปรารถนา ชอบแนะนำ
และบงการผู้อื่น ชอบบอกผู้อื่นว่าควรทำอย่างไร

10. ความต้องการยอมรับผิด (n Abasement) ใช้อักษรย่อว่า aba หมายถึง รู้สึกผิดเมื่อตนทำสิ่งใดพลาดไป ยอมรับการตำหนิเมื่อมีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้น รู้สึก
ว่าความเจ็บปวดและความทุกข์ยากที่ได้รับนั้นเป็นผลดีมากกว่าเป็นอันตราย อยากได้รับ

การลงโทษเมื่อทำผิด รู้สึกสบายใจเมื่อไ้ยอมแพ้ และหลีกเลี่ยงการต่อสู้ อยากสารภาพ
เมื่อทำผิด รู้สึกเสียใจที่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ รู้สึกประหม่าเมื่อมีคนทีเห็นอ
กว่าอชู้ควย รู้สึกว่าตนเองคอบกว่าผู้อื่นทีได้รับการยอมรับนับถือ

11. ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น (n Nurturance) ใช้อักษรย่อว่า
nur หมายถึง ความต้องการช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเขาเดือดร้อน ชอบช่วยเหลือผู้อื่นที
อับโชค มักปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความนุ่มนวลและเห็นอกเห็นใจ มักยกโทษให้ผู้อื่น ชอบทำ
สิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้คนอื่น ชอบมีน้ำใจต่อผู้อื่น ชอบเห็นใจเวลาผู้อื่นได้รับอันตราย
หรือเจ็บป่วย ชอบแสดงความรักใคร่อย่างมากต่อผู้อื่น ชอบให้ผู้อื่นเล่าเรื่องหรือปัญหา
ส่วนตัวให้ฟัง

12. ความต้องการเปลี่ยนแปลง (n Change) ใช้อักษรย่อว่า chg
หมายถึงความต้องการทำสิ่งใหม่ ๆ แปลก ๆ ชอบท่องเที่ยว ชอบพบปะกับคนแปลกหน้า
ชอบได้รับของแปลกใหม่และชอบเปลี่ยนกิจกรรมประจำวัน ชอบคนกล้าและทดลองสิ่งใหม่
ชอบรับประทานอาหารตามสถานที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ ชอบทดลองทำงานทีใหม่และไม่ซ้ำกัน
ชอบเปลี่ยนที่อยู่ไปตามทีต่าง ๆ และอยู่ในสถานที่แปลก ๆ ชอบมีส่วนร่วมในสิ่งทีนิยมกัน
ชั่วครั้งชั่วคราว และการแต่งกายทีทันสมัย

13. ความต้องการอดทน (n Endurance) ใช้อักษรย่อว่า end
หมายถึงความต้องการทำงานโดยไม่หยุดจนกว่างานจะสำเร็จ ชอบทำงานความทีได้รับ
มอบหมายจนสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความมานะอดทน ชอบคิดแก้ปัญหาไปเรื่อย ๆ จน
กว่าจะแก้ได้ ชอบทำงานชิ้นหนึ่ง ๆ ให้สำเร็จก่อนทีจะทำงานชิ้นอื่น ชอบทำงานจนคิด
เพื่อให้งานสำเร็จ ชอบหมกคัวอยู่กับงานโดยไม่ใจลอย ชอบครึ่งอยู่กับปัญหาแม้จะดู
เหมือนว่าไม่มีทางสำเร็จก็ตาม

14. ความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ (n Heterosexuality) ใช้อักษรย่อ
ว่า het หมายถึงความต้องการออกไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ ชอบทำกิจกรรมทางสังคม
ร่วมกับเพื่อนต่างเพศ อยากรักกับเพื่อนต่างเพศทีถูกใจ ชอบจูบกับเพื่อนต่างเพศ

ชอบให้คนต่างเพศสนใจและเห็นว่ารูปร่างหน้าตาของตนชวนมอง ชอบคุยเกี่ยวกับเรื่องเพศ ชอบอ่านหนังสือหรือบทละครเกี่ยวกับเรื่องเพศ ชอบฟังหรือพูดเรื่องขบขันเกี่ยวกับเพศ ชอบเกิดความรู้สึกตื่นเต้นเร้าใจในเรื่องเพศ

15. ความต้องการก้าวร้าว (n Aggression) ใช้ลักษณะคำว่า aggression หมายถึงความต้องการโต้แย้งความคิดเห็นที่ตรงข้าม ชอบบอกผู้อื่นว่าตนคิดอย่างไรเกี่ยวกับตัวเขา ชอบวิจารณ์ผู้อื่นอย่างเปิดเผย ชอบหัวเราะเยาะผู้อื่น ชอบตำหนิผู้อื่นเมื่อไม่เห็นด้วยกับเขา ชอบแกล้งคนที่สับสนประมาทคน มักโกรธง่าย ชอบติเตียนผู้อื่นเมื่อมีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้น ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ที่ลงเกี่ยวกับเรื่องรุนแรง¹

นิสิต หมายถึง นิสิตชายหญิงชั้นปีที่ 1 ทุกคณะของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2521²

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Allen L. Edwards, Manual Edwards Personal Preference Schedule, p.11.

² รวบรวมชื่อคณะจากหน้า 19.